

На основу члана 69. Закона о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр.135/04, 36/09, 36/09 – др. закон, 72/09 – др. закон, 43/11 – одлука УС и 14/16), члана 7. Одлуке о накнади за заштиту и унапређење животне средине Града Ниша („Службени лист Града Ниша“, бр.53/09) и члана 2. и 72. Пословника о раду Градског већа Града Ниша („Службени лист Града Ниша“, бр.1/13, 95/16, 98/16, 124/16 и 144/16), Градско веће Града Ниша на седници одржаној, дана 08.05.2018. године, доноси

ПРОГРАМ КОНТРОЛНОГ МОНИТОРИНГА НЕЈОНИЗУЈУЋИХ ЗРАЧЕЊА НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА НИША У 2018. ГОДИНИ

I – ОСНОВЕ ПРОГРАМА

Данашње време припада ери телекомуникација и телекомуникационих уређаја. Производња мобилних телефона убрзано расте, тржиште је у сталној експанзији, а изградња базних станица мобилне телефоније је све већа. Радио базне станице мобилних и фиксних бежичних комуникација, као и предајници радиорелејних система су извори нејонизујућих зрачења. По дефиницији извор нејонизујућих зрачења јесте уређај, инсталација или објекат који емитује или може да емитује нејонизујуће зрачење. Извор нејонизујућих зрачења од посебног интереса јесте извор који може да буде штетан по здравље људи, а одређени су као извори чије електромагнетно поље у зони повећане осетљивости, достиже најмање 10% износа референтне, граничне вредности прописане за фреквенцијске опсеге у којима раде системи радио базних станица и радиорелејни системи, у складу са Правилником о изворима нејонизујућих зрачења од посебног интереса, врстама извора, начину и периоду њиховог испитивања („Службени гласник РС“, бр.104/09). Употреба све већег броја оваквих уређаја доприноси све вишем нивоу амбијенталне изложености људске популације појединим деловима електромагнетног спектра.

Законом о заштити од нејонизујућих зрачења („Службени гласник РС“, бр.36/09), прописано је да се, ради откривања присуства, утврђивања опасности, обавештавања и предузимања мера заштите од нејонизујућих зрачења врши систематско испитивање нивоа нејонизујућих зрачења у животној средини, док Правилник о границама излагања нејонизујућим зрачењима („Службени гласник РС“, бр.104/09), одређује базична ограничења и референтне граничне нивое излагања становништва електричним, магнетним и електромагнетним пољима различитих фреквенција.

У складу са Законом о заштити животне средине, заштита од зрачења спроводи се применом система мера којима се спречава угрожавање животне средине и здравља људи од дејства нејонизујућих извора и отклањају последице емисија које извори зрачења емитују или могу да емитују.

Мониторинг се врши систематским праћењем вредности индикатора, односно праћењем негативних утицаја на животну средину, стања животне средине, мера и активности које се предузимају у циљу смањења негативних утицаја и подизања нивоа квалитета животне средине.

Мониторинг је део јединственог информационог система животне средине.

Реализацијом Програма контролног мониторинга нејонизујућих зрачења на територији града Ниша, врши се периодична контрола нивоа електромагнетског зрачења, на дефинисаној мрежи локација на целој територији града. Тиме се надлежним службама омогућује увид у степен угрожености животне средине који је последица нејонизујућих зрачења у радиофреквенцијском опсегу.

II – ЦИЉ ПРОГРАМА

Циљеви мониторинга нивоа нејонизујућих зрачења у животној средини, су:

- утврђивање реалног стања нивоа електромагнетног зрачења и просторне расподеле емитоване електромагнетске енергије на основу мерења и прорачуна нивоа електромагнетног поља на утврђеним мерним тачкама у окружењу извора зрачења;
- квантитативно приказивање утицаја постојећег нивоа зрачења на окружење и људску популацију, поређењем добијених резултата са важећим прописима у домену заштите људства и животне средине од нејонизујућих зрачења;
- добијање потребних резултата и информација ради могућности превентивног деловања у циљу заштите здравља људи и заштите животне средине као и могућност информисања јавности о резултатима мерења;
- евидентирање извора електромагнетног зрачења од посебног интереса;
- утврђивање и примена мера и услова заштите од нејонизујућих зрачења у животној средини;
- спровођење надзора и контроле примене мера заштите од нејонизујућих зрачења у животној средини;
- добијање података о потенцијалним локацијама на којима би се могле постављати будуће базне станице мобилне телефоније.

Примарни циљ Програма контролног мониторинга нејонизујућих зрачења јесте да се на основу резултата мерења вредности јачине електричног поља $E(V/m)$ и оцене степена изложености људске популације електромагнетним зрачењима у зонама повећане осетљивости дефинише предлог мера за смањење нивоа електромагнетних зрачења у циљу заштите од штетног утицаја електромагнетног зрачења.

III – САДРЖАЈ МОНИТОРИНГА

Мониторинг нејонизујућих зрачења подразумева мерење, а по потреби и прорачун параметара електромагнетног поља у задатим областима животне средине.

На основу нивоа електромагнетног зрачења, врши се утврђивање просторне расподеле емитоване електромагнетне енергије. Поређењем добијених резултата мерења са важећим прописима у домену заштите људства и заштите животне средине од нејонизујућих зрачења, могуће је квалитативно изражавање утицаја постојећег нивоа зрачења на окружење и људску популацију. Евидентирањем свих значајних извора зрачења по битним параметрима и анализом њиховог утицаја у оквиру реализације програма контролног мониторинга, извршиће се оцена степена изложености људства електромагнетним зрачењима у зонама повећане осетљивости и дефинисати предлог мера за смањење нивоа електромагнетних зрачења, као и начин и динамика даљег мониторинга.

Контролни мониторинг нејонизујућих зрачења врши се испитивањем нивоа нејонизујућих зрачења за високофреквентна подручја, која потичу од радио базних станица мобилне и фиксне бежичне телефоније, као и предајника радиорелејних система, у зонама повећане осетљивости. Зоне повећане осетљивости подразумевају подручја стамбених зона у којима се особе могу задржавати и 24 сата дневно: школе, домови, предшколске установе, породилишта, болнице, туристички објекти, дечија игралишта и површине неизграђених парцела намењених према урбанистичком плану за поменуте намене, у складу са препорукама Светске здравствене организације.

IV – МЕРНА МЕСТА, ОБИМ И МЕТОДЕ ИСПИТИВАЊА

Програмом контролног мониторинга нејонизујућих зрачења на територији града Ниша у 2018. години, утврђује се систематско испитивање нивоа нејонизујућих зрачења у високофреквентном подручју у животној средини, и то: период, локације, методе мерења, и прорачуна и извештавања.

Према Програму контролног мониторинга нејонизујућих зрачења у 2018. години, у високофреквентном подручју вршиће се мерења нивоа нејонизујућих зрачења у животној средини, у зонама повећане осетљивости, и то:

- радио базних станица мобилне телефоније;
- телекомуникационих предајника радиорелејних система.

Контролни мониторинг нејонизујућих зрачења у 2018. години, врши се на 50 дефинисаних мерних места датих у табели:

Редни број	Мерно место - локација радио-базне станице
1.	Ул. Генерала Милојка Лешјанина бр.2
2.	Ул. Петра Вучинића бр.11
3.	Ул. Николе Пашића бр.30 – 32
4.	Ул. Филипа Вишњића бр.24
5.	Ул. Обреновићева бр.42
6.	Булевар Немањића бр.34 – 34а
7.	Ул. 7. јула бр. бб
8.	Ул. Бранка Крсмановића бр.12а
9.	Матејевачки пут бр.13
10.	Ул. Књажевачка бр.103, 105, 107
11.	Ул. Кнегиње Милице бр.16
12.	Ул. Александра Медведева (Студентски дом Електронског факултета)
13.	Булевар др Зорана Ђинђића бр.123
14.	Булевар Немањића бр. 2
15.	Ул. Бабичког одреда бб
16.	Булевар др Зорана Ђинђића бр.19
17.	Ул. Милентија Поповића бб
18.	Кеј 29. децембар бб
19.	Ул. Топлички партизански одред бр.99
20.	Ул. Топонички пут бб (локација Дрвопроект)
21.	Ул. Цара Душана бр.6–8
22.	Ул. Драгише Цветковића бр.14–24
23.	Ул. Војислава Илића бб
24.	Ул. Српских јунака бр.2
25.	Северни булевар бр.93
26.	Ул. Аце Стојановића бр.15
27.	Ул. Ђердапска, код Врежинског моста, КП бр.11277 КО Ниш-Ћеле Кула
28.	Булевар 12. фебруар бр.83
29.	Ул. Византијски Булевар бр.76
30.	Ул. Ђуке Динића бр.4
31.	Ул. Васе Чарапића бб
32.	Ул. Габровачки пут бб
33.	Ул. Чамурлијска бр.160
34.	Булевар Медијана бр.15
35.	Ул. Ћеле Кула бр.2
36.	Булевар Немањића бр.78
37.	Ул. Ђорђа Љубеновића бр.3
38.	Ул. Ваздухопловаца бр.24
39.	Електронска Индустрија, КП бр.10998/296 КО Ниш-Ћеле Кула

40.	Ул. Војводе Путника бб, Паси Пољана
41.	Трг Краља Милана бр.4, (Хотел Амбасадор)
42.	Ул. Васе Пелагића бр. 82
43.	Булевар 12. фебруар (КП 5853/1 КО Ниш-Цр. Крст, МИНЛИВ)
44.	Трг 14. Октобар бр.6
45.	Ул. Игманска бб
46.	Брзи Брод (КП 2219/1 КО Ниш-Пантелеј)
47.	Ул. Мајаковског бр.91-97
48.	Ул. Обилићев венац бр.78
49.	Ул. Битољска бб, ГО Пантелеј
50.	Ул. Благоја Паровића бр.3

Локације које су биле предмет мониторинга нејонизујућих зрачења на територији града Ниша за 2017. годину, а у оквиру којих су на одређеним мерним местима измерене тренутне вредности јачине електричног поља и/или одговарајуће екстраполиране вредности прелазе 10% референтне граничне вредности обухваћене су овим Програмом.

Мерне тачке, у оквиру сваког мерног места, одредиће стручни тим акредитоване институције за спровођење мониторинга, прелиминарним мерењем јачине електричног поља, које ће указати на позицију тачке за детаљно испитивање и релевантни извор у зони од интереса. У оквиру мерних места избор мерних тачака треба да омогући најбољу оцену нивоа електромагнетног зрачења, као и утицај на људство и животну средину.

Мерење се спроводи у фреквенцијским опсезима у којима раде системи радио базних станица и радиорелејни системи.

Листа метода и стандарда, који се користе за мерење или прорачун нивоа електромагнетног поља у задатим областима животне средине, обухвата списак референтних метода и стандарда који ће се користити при реализацији Програма.

Стручна акредитована институција која врши мониторинг у обавези је да, у извештају о контролном мониторингу нејонизујућих зрачења, наведе листу метода и стандарда који се користе за мерење или прорачун нивоа електромагнетног поља у задатим областима животне средине.

Тумачење резултата мерења и испитивања врши се на основу важеће законске регулативе.

Контролни мониторинг нејонизујућих зрачења вршиће се у току 2018. године у периоду јул – новембар. Сви временски периоди мерења биће дефинисани оперативним планом.

Стручна акредитована институција, која врши послове систематског испитивања нивоа нејонизујућих зрачења у животној средини, подноси на прописаном обрасцу Извештај о мониторингу нејонизујућих зрачења, а у складу са Правилником о садржини и изгледу обрасца извештаја о систематском испитивању нивоа нејонизујућих зрачења у животној средини („Службени гласник РС“, бр.104/09).

Извештаји се достављају у складу са динамиком мерења, у року не дужем од 30 дана, од завршетка мерења.

Коначни извештај за 2018. годину доставља се до 15.12.2018. године.

Подаци добијени реализацијом Програма контролног мониторинга нејонизујућих зрачења достављају се Агенцији за заштиту животне средине до 31. марта текуће године за претходну годину и саставни су део информационог система заштите животне средине.

V – АКТИВНОСТИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА

Реализација Програма контролног мониторинга нејонизујућих зрачења на територији града Ниша у 2018. години, обухвата следеће активности:

1. Доношење Програма контролног мониторинга нејонизујућих зрачења на територији града Ниша у 2018. години, од стране Градског већа Града Ниша;
2. Избор стручне акредитоване институције за реализацију Програма, спровођењем поступка јавне набавке и потписивање уговора;
3. Реализација Програма од стране изабране стручне акредитоване институције.

VI – ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Програм контролног мониторинга нејонизујућих зрачења на територији града Ниша у 2018. години, финансираће се из средстава Буџетског фонда за заштиту животне средине, предвиђених Одлуком о буџету Града Ниша за 2018. годину („Службени лист Града Ниша“, бр.130/17), Раздео 4; Глава 4.1; Функција 560; позиција104; Економска класификација 424 – Специјализоване услуге, од укупно намењене апропријације од 14.603.000,00 динара.

Програм објавити у „Службеном листу Града Ниша“.

Број: 549-11/2018-03

У Нишу, 08.05.2018. године

ГРАДСКО ВЕЋЕ ГРАДА НИША

**ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ
ЗАМЕНИК ГРАДОНАЧЕЛНИКА**

Проф. др Милош Банђур

Образложење

Град као јединица локалне самоуправе један је од субјеката система заштите животне средине са обавезом чувања и унапређења животне средине.

Одредбама члана 69. и 70. Закона о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр.135/04, 36/09, 72/09 - други закон, 43/11 - Одлука УС РС и 14/16), утврђена је обавеза праћења стања и континуиране контроле животне средине, односно обавеза јединице локалне самоуправе да донесе програме и обезбеди финансијска средства за обављање мониторинга.

Члан 7. Одлуке о накнади за заштиту и унапређење животне средине Града Ниша („Службени лист Града Ниша“, бр.53/09), дефинише да Градско веће Града Ниша, доноси програме за сваку календарску годину, на предлог надлежног органа за заштиту животне средине.

Циљ реализације овог Програма је утврђивање реалног стања нивоа електромагнетског зрачења, ради оцене степена излагања нејонизујућим зрачењима и превентивног деловања у циљу заштите здравља људи и заштите животне средине, као и могућност информисања јавности о резултатима мерења.

Програм контролног мониторинга нејонизујућих зрачења на територији града Ниша у 2018. години, доноси Градско веће Града Ниша, а финансирање Програма одобрава Градоначелник Града Ниша.

С Е К Р Е Т А Р

Ивана Крстић

